

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 marca 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Tomasz Artymiuk (przewodniczący)
SSN Marek Pietruszyński
SSN Włodzimierz Wróbel (sprawozdawca)

Protokolant Katarzyna Wępa

w sprawie **K. L.**,
skazanego z art. 209 § 1a k.k.,
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 15 marca 2023 r.,
w trybie art. 535 § 5 k.p.k.
kasacji wniesionej przez Prokuratora Generalnego na korzyść skazanego,
od wyroku Sądu Rejonowego w Elblągu
z dnia 26 października 2021 r., sygn. akt VIII K 993/21,

- 1) uchyla zaskarżony wyrok i na podstawie art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k. umarza postępowanie;**
- 2) kosztami postępowania obciąża Skarb Państwa.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Rejonowego w Elblągu z dnia 26 października 2021 r. (sygn. akt VIII K 993/21) K. L. został uznany winnym czynu z art. 209 § 1a k.k. polegającego na tym, że w okresie od 4 grudnia 2019 r. do 20 sierpnia 2020 r. w Elblągu uchylał się od wykonywania obowiązku alimentacyjnego, określonego co do wysokości wyrokiem Sadu Rejonowego w Elblągu w sprawie pod sygn. III RC [...] z dnia 22

września 2016 r., w kwocie po 400 PLN miesięcznie na rzecz małoletniego syna G.L., reprezentowanego przez matkę K. T. , przez niepłacenie rat alimentacyjnych na utrzymanie syna, przez co naraził pokrzywdzoną na niemożność zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych, przy czym łączna wysokość powstałych wskutek tego zaległości stanowi równowartość co najmniej trzech świadczeń okresowych, za który to czyn wymierzono mu karę 6 miesięcy pozbawienia wolności.

Wyrok ten uprawomocnił się bez zaskarżenia.

Kasację na korzyść skazanego wniosł w trybie art. 521 § 1 k.p.k. Prokurator Generalny, zarzucając temu wyrokowi *„rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisów prawa karnego procesowego, a mianowicie art. 366 § 1 k.p.k. oraz art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k., polegające na zaniechaniu wyjaśnienia wszystkich istotnych okoliczności sprawy, dotyczących uprzedniej karalności oskarżonego, co doprowadziło do skazania K. L. wyrokiem z dnia 26 października 2021 r., sygn. akt VIII K 993/21, za czyn z art. 209 § 1a k.k., popełniony w okresie od 4 grudnia 2019 r. do 20 sierpnia 2020 r., podczas gdy za tożsamy występpek, popełniony na szkodę tego samego małoletniego pokrzywdzonego, zawierający się między innymi w granicach czasowych od 17 czerwca 2019 r. do 20 sierpnia 2020 r., oskarżony został już uprzednio prawomocnie skazany wyrokiem Sądu Rejonowego w Elblągu z dnia 21 stycznia 2021r., sygn. akt VIII K 1195/20, co stanowi bezwzględną przyczynę uchylenia orzeczenia określoną w art. 439 § 1 pkt 8 k.p.k.”*

Prokurator Generalny wniosł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i umorzenie postępowania na podstawie art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja okazała się zasadna.

Jak trafnie wskazuje Prokurator Generalny, wyrokiem z dnia 21 stycznia 2021 r. (sygn. akt VIII K 1195/20; uwzględniając wniosek K. L. złożony w trybie art. 387 k.p.k.) uznano oskarżonego za winnego tego, że w okresie od 22 września 2018 r. do 18 marca 2019 r. i w okresie od 17 czerwca 2019 r. do 20 sierpnia 2020 r. w E. uchylał się od płacenia rat alimentacyjnych na rzecz syna G. L. w kwocie po 400

złotych miesięcznie, ustalonych co do wysokości wyrokiem zaocznym Sądu Rejonowego w Elblągu z dnia 22 czerwca 2016 r., sygn. akt III RC [...]. czym narażał go na niemożność zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych, przy czym łączna wysokość powstałych wskutek tego zaległości stanowi równowartość co najmniej trzech świadczeń okresowych, tj. przestępstwa z art. 209 § 1a k.k., za które wymierzono mu karę 1 roku i 4 miesięcy ograniczenia wolności, polegającej na obowiązku wykonywania nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 20 godzin w stosunku miesięcznym.

Wyrok w sprawie akt VIII K 993/21 uprawomocnił się dnia 3 listopada 2021 r., a wyrok w sprawie VIII K 1195/20 w dniu 29 stycznia 2021 r.

Porównanie opisów czynów przypisanych oskarżonemu wynika jasno, że postępowanie późniejsze obejmowało w pełni zachowanie już wcześniej przypisane prawomocnym wyrokiem. W tym stanie rzeczy w sprawie o sygn. VIII K 993/21 zachodziła bezwzględna przesłanka procesowa z art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k. w postaci rei iudicatae to jest powagi rzeczy osądzonej. Przepis ten wyklucza wszczęcie i prowadzenie postępowania wtedy, gdy postępowanie co do tego samego czynu tej samej osoby zostało prawomocnie zakończone. W stopniu oczywistym zatem doszło do prowadzenia postępowania i wydania wyroku skazującego mimo zaistnienia ujemnej przesłanki procesowej, co stanowi bezwzględną przyczynę odwoławczą z art. 439 § 1 pkt 8 k.p.k. Wobec tego konieczne stało się uchylenie wyroku Sądu Rejonowego w Elblągu z dnia 26 października 2021 r. (sygn. akt VIII K 993/21) i umorzenie postępowania.

Kierując się przedstawionymi względami, Sąd Najwyższy orzekł jak w wyroku.